

Archiv pohádek, pověstí, obyčejů, starožitností
na Záhoří a Pobečví.

Časopis lidopisný. Vychází měsíčně v Týně u Lipníka.

Číslo za 5 haléřů. — Poštou v Rakousko-Uhersku celoročně 1 kor.

ROČNÍK VI.

červen 1910.

ČÍSLO 6.

Litevské pohádky.

Přeložil vdp. P. Vojtěch Srba, farář v Partutovicích.

Slavík a růže.

(Latvijská*) zkázka.)

Byl jednou takový chasník, co uměl tuze krásně zpívat. Ještě pasákem «buda» (= jsa), jak se dal do zpěvu, tu dobytek, ovce, svině sejdouc se v hromadu naslouchaly, nerozcházely se a společně se pásly. Když dospěl věku, přihodilo se mu jednou sloužit u takového hospodáře, který měl velmi sličnou dceru, a ta dívčina byla taková sličná, taková spanilá, že nad ní spanilejší na světě nebylo. Stalo se a milý ten chasník zamiloval se do té dívčiny, ale tato ani znáti nic nechtěla o lásce takového nemajetného chudáka. Chasník, doufaje ledové srdce její naklonit si svými písněmi, nad pomyslením líbezných písní jí zpíval, ale jí se pranic nepodobaly a pořád jen požadovala ještě krásnějších. Co den milý chasník jí musel zpívat čím dál krásnější, vždy nové a nové, dosud neslychané písně, ale dívčina na každou pořád jen: «nic po té, či pěknější už neumíš? . . .» Takt naskládal, nazpíval se mnoho písniček, ale dívčina jak byla tak ostala studená. Jedenkrát, znamenaje, že z těch jeho písní nebude nic, odhodlal se vzíti skončení; zašel do lesa: «ať si mne tam, pravil, medvěd nebo lev nějaký roztrhá — vždy lépe tak, nežli tolik se trápit . . .» Kráčeje lesem střetl se s takovým dědečkem — ale to byl (sám) Pámbů. — Kam jdeš, synečku, a čeho tu hledáš v tomto chrástí (křoví)? ptal se stařeček. Nechci déle býti na živu, vece chasník, jdu, nevrazím-li na nějakou litou zvěř. — Když tak — praví

*) Z domorodých názvů Latvija — země, Latvietis — obyvatel; polští spisovatelé učinili Lotva — Lotyš.

stařeček — tož buď takovým ptáčkem a svým pěkným zpěvem potěšuj utrápené lidičky, a tu, která tě tak sužovala, proměním já v něco jiného. — A ten dědeček v té proměnil toho mládeněčka v slavíka a tu dívčinu v růži. Proto včil v letní čas, jen co slavík začne zpívat, ihned rozkvétá i růže.

Peníze — smrt.

Šel tě cestou vandrovniček a našel hromadu peněz. Zastavil se (u nich) a povídal všem mimojdoucím: peníze — to smřf. Jel mimo jakýsi pán s lokajem a kočím. Přijeda po to místo vjídí — stojí člověk nad penězi a pokřikuje: peníze — smřf! Pán pravil: když tobě smřf, tož neber; za to já jim porádím. To pověděv kázal lokajovi a kočímu slézt a shrna peníze vsypat do vozu. Stalo se tak. Po té lokaj s kočím sesedli se na předku a ujiždějíce se umluvili pána zabit. Jakmile zajeli v houští, seskočili s vozu a zabivše pána strčili pod mech. — Teď opět se sesedli oba a jeli dál. Přijeli po město a báli se vjet do něho, neboť lidé «uvida» je jeti bez pána budou se ptát, kde máte pána? Domluvili se počkat soumraku a vybočivše s cesty zastavili na takové loučce. Nyní bylo třeba zajít do města nakoupit «jest» (pokrmů). Šel tedy kočí koupit «jest» a nakoupiv cukrového napustil do něho jedu, takto si povídaje: jen jak lokaje nakrmím, ihned umře a zůstanou peníze mně samému.

Lokaj vida, že kočí už jde, vzal flintu a skrčiv se za kámen čekal. Jen co kočí přišel blíže, v té lokaj bác! a zastřelil. Potom zbral pečivo, snědl a na místě se svalil na zem neživý.

Tak vyplnila se vandrovničkova slova, že peníze — smřf!

Okres lipenský po válce 30leté.

Napsal P. Jan Baďura, farář v Oseku.

Válkou 30letou nebyla žádná osada v okrese úplně zničena, jak se často vykládá, ale židovskou obec v Lipniku a Týn vyjímaje, nebylo po válce osady, v níž by za války nebyly některé domy buď vypáleny nebo pro strach válečný opuštěny.

Předem připomínáme ještě, že osady Kozlov, Ranošov a Zákřov již dávno před válkou 30letou byly zpustošeny a tudíž v čas války ani nestávaly. Kozlov a Ranošov byly v 17. století, Zákřov koncem 18. století znovu založeny.

Osady seřazené dle počtu usedlostí	Počet domů obydlených		Počet domů opuštěných	
	před válkou	po válce	celkem	v procentech
Lipník: a) obec křesťanská	263	146	117	44.48
b) obec židovská	40	40	—	—
Tršice	70	41	29	41.42
Osek	68	62	6	8.82
Jezernice	59	49	10	16.94
V. Újezd	42	31	11	26.19

Osady seřazené dle počtu usedlostí	Počet domů obydlených		Počet domů opuštěných	
	před válkou	po válce	celkem	v procentech
Loučka	44	37	7	15.90
Veseličko	39	17	22	56.66
Soběchleby	35	32	3	8.57
Dol. Újezd	35	30	5	14.28
Slavkov	34	32	2	6.25
V. Prosenice a Lýsky ²⁾	31	30	1	3.22
Dol. Něčice	30	19	11	36.66
Hor. Něčice	26	21	5	19.23
Týn	24	24	—	—
Výkleky	24	15	9	37.50
Bohuslávky	21	17	4	19.05
Podhoří	21	20	1	4.76
M. Prosenice	20	16	4	20.00
Kladníky	18	17	1	5.55
Lhota	17	9	8	47.05
Radotín	17	15	2	11.76
Lazničky	16	13	3	25.00
Lazníky	16	10	6	37.50
Hlínsko	14	13	1	6.66
Radvanice	14	9	5	62.50
Daskabát	12	11	1	8.33
Trnávka	12	11	1	8.33
Tupec	12	9	3	25.00
Staměřice	7	4	3	42.85
Svrčov	5	3	2	40.00
V celém okrese	1086	803	283	26.58

Uspořádáme-li osady dle procent opuštěných míst, jeví se následující pořad: přes polovici opuštěných míst měly Radvanice a Veseličko, přes třetinu: Lhota, Lipník, Staměřice, Tršice, Svrčov, Lazníky, Výkleky a Dol. Něčice; čtvrtinu: Loučka, Lazničky a Tupec. Nejméně V. Prosenice a Lýsky.

Po válce, když nastaly doby klidnější, byla opuštěná místa v letech 1658—1675 nově osazována. Mnohá místa byla na zkoušku jen na čas osazena, a když se nevyplácela, znovu opuštěna. Těž po válce dosti je případů, že následkem úmrtí mnohá místa zůstala opuštěna. Tu se nám jeví následující obraz: v Lipniku v obci křesťanské bylo nově osazeno 32 míst a nově opuštěno 14 úmrtím, 1 vzat na vojnu, 2 odběhli 17; v židovské obci 1 nově opuštěno úmrtím; v Oseku všech 6 nově osazeno; v Jezernici 9 nově os; ve V. Újezdě 4 n. os; v Loučce 9 n. os; ve Veselíčku 20 n. os, a 2 nově opuštěna; v Soběchlebích 3 n. os. a 1 n. op. úmrtím; v Dol. Újezdě 3 n. os.; v Slavkově 1 n. os.; ve V. Prosenicích 1 n. os.; v Dol. Něčicích 7 n. os.; v Hor. Něčicích 4 n. os. a 1 op. úmrtím; v Bohuslávkách 3 n. os.; v Podhoří opuštěné místo osazeno nebylo a nad to 1 místo bylo úmrtím opuštěno; v M. Prosenicích byla všechna 4 místa nově osazena; v Kladníkách opuštěné místo zůstalo neosazeným a nad

to 5 míst (4 úmrtím a 1 odběhnutím) nově opuštěno; ve Lhotě 7 n. os.; v Radotíně byla obě místa n. os. a 1 úmrtím n. op.; v Lazničkách 2 n. os.; v Lazničkách všech 6 n. os.; v Hlinsku 1 místo n. os.; v Radvanicích 4 n. os.; v Daskabátě 1 n. op. úmrtím; v Trnávce 1 n. os.; v Tupci všechna 3 místa n. os.; v Staměřicích 1 n. os. a ve Svrčově 1 n. os. O Tršicích a Výklekách není v archivu zemském v tom ohledu žádných zpráv. Nepřihlížíme-li k těmto dvěma obcím, bylo ze 245 opuštěných míst v ostatních osadách toliko 134 nově osazena, tak že r. 1675 zůstalo v okrese ještě 111 staroopuštěných a 20 nově opuštěných míst tedy přes polovici. Nejvíce opuštěných míst zůstalo v Lipníku totiž 93, což se dá vysvětliti tím, že tu bylo nejvíce domů vydrancováno a spáleno a taková místa ujeti se žádný v dobách zlých neodvážil. Na venkově zůstalo 38 míst pustých.

K poznámce p. Slavíka ve spise «Morava po válce 30leté», že v celém okrese, Lipník vyjímaje, nebylo po válce ani jedné osady, která by měla přes 100 domů, podotýkáme, že ani před válkou nebylo v okrese takové osady, ani jí nebylo ještě r. 1775. Toho roku totiž venkovské osady, které nyní přes 100 domů mají, měly tento počet domů: Jezernice 83, Osek 85, Týn 43, Tršice 78, V. Újezd 77, D. Újezd 51, a Veselíčko 73.

Raubíři na Soběchlebské fáře.

Može to tak být sto let, róbal si Ševčák z Dolních Něčic v Hrabíně buka na klóček. Bylo už k večeru a tu cestou od Rybář vyšlo jedenáct chlapů, ti obstúpili Ševčeka, aby jich vedl k Soběchlebom. Dyž přišli na Slatinu, zazvonilo klekání. Chlapi klekli a pomodlili se. Potem řekli, aby jich vedl na fáru.

V Soběchlebích byl tehdy farář-silák; měl dva pacholky a ti se rádi v maštali bijávali. Raubíři přelezli zeď a pacholky svázali. Farář myslil, že se pacholci zas bijó, vzal tatar a na ně. Raubíři drap faráře a svázali mu ruky na záda a vedli ho do jeho pokojů na vrch. Dyž se míhali se světlem po světnicích, u Zámorského naprotivo stávala veliká hruška a od té hrušky kdosi do fáry střelil a jednoho raubíře postřelil. Ale hned šla rána nazpátek, ale ten u Zámorského se skoval za hrušku.

Fáru vyrabovali, toho postřeleného vzali a Ševčák jich musel vést ke Kladníkom. Za Kladníkama u vetřáka stojí kříž, tam tého raněného položili a šli do Hlinska na fáru a dovedli «velebného» s Pánem Bohem. Jak «velebné» Hlinské odešel, ten postřelený umřel a pochovali ho hned nedaleko. Ševčákovi dali za to polt slánin. Ale on měl strach, že ho na fáře poznali a donesl té polt slánin zpátky na fáru, do Soběchleb — (P. Ant. Sehnal, Paršovice).

Ruské přísloví.

Sebral-nejdůst. p. prelát A. S. Petruševič ve Lvově.

Dokončení.

Když není komárů, nebude ovse ani trávy. — Když svině a myši žerou seno, bude málo píce. — Dobrá otava, chatrné ozimy a naopak. Mnoho myši,

neb. když ve rži hnízda dělají, to k hladu. — Veliké jíní po celou zimu k neblahému létu dle zdraví. — Když je v řekách mnoho ryb, nerodí se chléb. — Pozdní pád listů, k neblahému roku. — Když jarní led tone, k bezchlebnému roku. — Raná kukačka před vypučeným listem, k hladu. — Když se myši rozmnoží, pisčí k hladu. — Mnoho ryb, málo zrna. K pádu dobytka: Medová rosa. — Medovaja rosa, morovaja přišla. — Hospodář vitírá ze dřeva živý oheň (třením) a rozdává po celé derevni (osadě). — Na skotinu třeba živého ohně dobit (třením dřevo o dřevo). — V příkopu založí se živý oheň a skot se přehání přes něj. — Srbové mají mor dobytčí jako zlou ženu Kuğu. — Ke zlu a chudobě: Kury v noci slétají z bydel. — Kohout hlavou třese. — Vrány a kavky před domeč sedí s křikem, zvláště zrána. — Pes otírá se o hospodáře, čenichá k zemi. — Velkorusové označující původ zlého hovoří: Bůh udeřil křemenem o křemen, rozlétl se Angeli, Archangeli, Cherubíní a Serafini; čert udeřil o křemen rozlétl se liesije (lesní muži), domovyje, rusalky, jagy-baby a fali. — Čerta zovou dědkem (djadko) a rozeznávají čerty na: vodové, bolótné (bahnicko) lesavé, větrné a všelijakého dědka zovou satanem, lstivým diabolem, bšem, čertem. Polnímu dědku připisují rozsívání přesličky, koukole, metlice a palachu. —

Život selského lidu v Halčiči, Rusku, Bulharsku, Srbsku a Macedonii.

Nejdůstojnější pan prelát A. Petruševič ve Lvově snesl velikou píli obyčeje a zvyky selského lidu východní a jižní Evropy slovanské, které jsou jako u nás uvázány na svátky roku, v knize: «Narodnyj dnevnik» Lvov 1865. Některé obyčeje, nám příbuzné, jdou zpět až v dobu předkřesťanskou. Začíná novým rokem ruského kalendáře (11. dnů zpětný rozdíl) a končí posledním dnem v roce. Před každým měsícem udává jeho jména. Uvedu nejzajímavější:

Leden.

Rusky: Janvar; starobulharsky Prosinec; novobulharsky Lovzajec, Golémin, Sečko, Stúdeni; velkorusky Prosinec; malorusky Sččen; polsky Styčeń, chorvatsky Siečaní.

Poláci říkají: Teplý leden, žel Bohu; po mokrým a blátivým lednu mokré léto. —

1. Sv. Basilia. (Vel. Rus.) Nový rok. Hádají o budoucnosti. Házejí po sobě zrnem obilním chodíce po domech. Sv. Vasilij ochraňuje štětinatého dobytka, ovcím dá vlnu. Ve Vasiliev večer kradou vědmi (věštky) měsíce. (Mal. Rus.) Nový rok. Chlápci rozsévají chlebné odrobinky po stole říkajíce: «Ma štěstí, na zdraví, na nové léto. Potom zpívají: «Choďil-Ilja (Eliáš) na Vasiljā, nese plno žita, kudy máchne, žito roste. Boža Mati, žito žala, chleba robila, všem dělila. Rodiž Bože, žito pšenicu i všelikou rostlinu k uživení: Vítám vás v čas svatým dnem, sv. Vasiljem». Nebo též krátce říkají: «Tas novým rokem pozdrav Bože Vás; Rodi Bože, žito pšenicu; na polu zrní a v domě dobro! Na nový rok přibýlo dne na zajičí skok. Srbové říkají: Jestli na Vasiljev den bude jasná

pohoda, medvěd pláče, že se málo hrušek urodí a v čelníky budou slabé a on ničeho nepopadne. Poláci při setkání se vítají: »Bóg cię stykaj!»

2. V. R. Silvestra. Okuřují kurník. Zažehnávají lichomanku (divou ženu). 4. V. R. Honí čerta z dědiny. 5. stavějí kříže medové. Poláci na sv. 3 krále totéž činí. Na Moskevsku za stara (1649) slavili pluh. — Ukrajinci v době služby Boží na Narození Páně kladou pod stůl radlici pluha a večerem nového roku chodí s pluhem po domech. Na ten den »šchedrujúť« na červenské Rusi (podarují se) a předmětem jedné šchedrovky jest pluh. Při donešení tohoto volá hospodář: O čij že to plužok tak rano vychodit? — Jemu odhovoří: gospodaršký plužok, Božaja chudoba! — O půlnoci polívají se vodou. Sníh má hojivou moc a chrání od ohnivě zmije pronásledující krásných děvic. M. R. Hladný Svatvečer. Chodí se koledou. Šchedryj večer. Načínajút šchedrovati. Sbírají sníh, kterým bílí prádlo a také líčí, a vyhání nečistou sílu. Malují na dveřích a vratech kříže, co by vědmi (čarodějnicemi) neškodily skotu. Na Karpatském Podgorju kolem Stanislavova obchází dům hospodář a kropí svěcenou vodou. U Bulharů koná se koleda. U Srbů nejstarší v rodu jde k řece pro vodu, přinese v dům, čítá nad ní modlitbu a dá pít svému rodu; všichni pijí po tři razi. 6. V. R. Zjevení Boží (Bogojavljenje). V bogojavlenskou noc otvírá se nebe. Slunce nabírá sílu. Hvězdnatá noc, úroda hrachu a jahod. Jestli na ten bývá mjetel (metel), bude úrodný rok. Mráz prorokuje plodorodí. Bělorusové světí vodu a kropí lidi. Malorusové po svěcení vody proráží led v řece a koupají se. V době svěcení stojí po kolena v řece. Voda v řekách a potocích slavně posvěcená; po celý týden neperou prádlo. Počínají po svěcení vody učit koně a mladé volky. V domích zažihá se bohojavlenská svíce (gromnica) v době bouřky. U Srbů: Na Bogojavljenje otvírá se nebe, po celou noc Srbové bdí, aby prosili Boha o zdraví. Poláci říkají: na sv. Priska přebije led pliska. 7. Sv. Jana Kř. Ivanov den. U Bulharů se na ten den mladí lidé koupají. 8. V. R. Jak poduje větr od Kyjeva, to budek bouřlivému létu. Uhostí kmotra s kmotrou. Bulhaři ten den jmenují: Babin den. 10. Jestli na stromech jíní, bude léto chladné a mokré. 12. Hádají na letnou pohodu. 16. Vel. Rus. prohlížejí sípky a seníky, prohlíží zásoby zrní a píce. 18. Na sv. Atanasia Velkorusové vyhánějí vědmi (čarodějnicemi). U Bulharů končí se zima a začíná léto. Sv. Otanasij ochránce pastuchů. Také na Ukrajině. 20. V. R. Jestli na Evtymija mjetel, celý masopust mjetelný (padá sníh). 21. U Poláků P. Marie Gromničnej říkají: Gromnica skrotí krk mrazům a vlkům. 24. V. R. Přelom zimy, poluchlebnice t. j. polovina do nového chleba. Hádají o budoucí úrodě. Jestli dobrá pohoda, bude vesna krásná. 25. V. R. Modlí se o zbavení třasavičné nemoci (zimnice). Poláci říkají: O sv. Dorotě vyschne prádlo na plotě. 28. V. R. Domový (dědek, ochránce domu doby předkřesťanské) převrátí se zdobrého ve zlého. Kolem Tuly stavějí pod odkap chalupy v hrnečku kašu a chléb, aby usmířili domového.

Únor.

Starorusky: Sečeň, Sněžeň; V. R. Svadebnyj; M. R. Ljutyj; Bulhaři Sěčko; Poláci Luty; Chorvati: Veljača; Slovinci: Svěčnik.

V. R. Únor vody pustil, březen zadrží. Slaví se svatby. Poláci: Jestli v polovici února větry a sněžné záměty, zima krátce končí po sv. Matěji.

1. V. R. Děvušky modlí se o ženichy. Zaklínají myši, aby neškodili na sípce. 2. V. R. Zima se sešla s létem (Tula). Jestli na ten den kapne, urodí se

pšenice. Bělorusové (Minsk, Grodno). Gromnica, zimy polovica. Světí v cerkvě (kosteje) svíce, které pálí při bouři (gromnici) a dávají umírajícím do ruky. M. R. Na Volyni světí hromničnou svíci, zapalují v domech na Zjevení Páně, při svěcení vody v řekách a potocích a při službách Božích na veliký púst. Děvušky zařikávají vesnu, a pějí vesnjanky (jarní písně). Když se na Hromnice ptáče nenapije vodice, to na Jiřího (Jurja) vůl nenají se travice.

Srbové světí: Maria Gromnica. Poláci: P. Maryi Gromniczej. Sv. Valentin ochránce před padoucníci. U Bulharů: Jehnata se začínají rodit. Češi říkají: Přejdou Hromnice, konec sanice. 3. V. R. Sv. Simeon, ochránce mládenců. Na ten den upravuje se náradí zemědělské. Domový projíždí v noci koně. Přivazují koním knut, rukavice a obuv od damovago. 5. Po dědinách běhá knavská smrt na den sv. Agaty. Poláci světí sůl: Sůl sv. Agaty chrání chatu od ohně. 11. V. R. Vlasev den (den sv. Blažeje). Vlasij ochránce skota, zvláště krav. Přináší do kostela v oběť kravské máslo, které nazývají: voložným. (od Volose, či Velesa, pohan. boha skotu); modlí se za ochranu od pádu dobytka. Praví se sv. Vlasij (Blažeje) zaňal místo ruského boha pohanského Volosa, pokrovitelja skotov. Málorusové světí svíce proti bolesti krku. — Přede žněmi (žatvoji) staruchy zavívaly brádu Volosu (svázaly slámkou několik stébel obilí stojatého, které se nechaly na poli v oběť. Pěvec Igora zvěstuje starobylé rčení, nazývaje vojiny: Velesovými vnukami. U Bulharů a Srbů: Sveti Vlas (sv. Blažeje) ochránce domácího skota před nemocí a vlky. U Bolgarů jedí polévku z čerstvých zelenin a tím vítají vesnu. 13. Sv. Martinian zbavitel strasti bloudění. 15. Ovčáři pohlížejí na hvězdy, aby byla úroda ovec. Na tři rané zory (před východem slunce) vystavují na mráz semena. Vystavují přízu na jitrnou zoru, zorní přízu. 16. V. R. Modlí se o zahnání zlých duchů. 17. Modlí se k sv. Theodoru o nalezení ukradených věcí a utečených rabů. 20. V. R. Nehledí na padající hvězdy, (meteority) »man' jan poletěl«, oznamuje neštěstí. Kdo na to pohledne, onemocní, umře. 24. M. R. Na stětí sv. Jana Kř. ptáčci hnízda upravují, oráčci chystají pluh a přádleny na ten den nepřadou. 28. Začátek oteplení, matky léčí děti od opuchlosti života. Poláci říkají: Na sv. Řehořa, jdou řeky do moře. 29. V. R. (od 14.—20./2.) Neděļa (týden) besednaja, nebo masopustná nebo čertova neděļa (Pskov 1406.)

Od 27./2.—5./3. masopustná neděļa, všeobecný svátek. Pekou koblihy. V domě ženicha a nevěsty pekou jejich přátele korovaj (dort ruský, Tula). M. R. V pondělí masopustní přivazují mládencům (parobkom) i děvčátům kladku na nohy za to, že v prošlém masojedu nevstoupili v manželství. Poláci též svobodným přivazují klocky na nohy. Bulhaři jmenují neděliš masopustní: popova neděļa, kolučerska koleda (pop = kněz; koluger = mnich). Srbové: Bílá neděļa. Poláci jí říkají: Zápusty, neděļa staropustná (devítník). Přihotovují koldun (vařené jídlo). Zápusty končí na Popelec. Rusové mají púst od neděliš devítník počínaje. Poláci v ostatky měli srdečné veselí, mládenci jezdili od domu k domu za žertu. Jmenovalo se Kulig — od žezla s kulou na hoře. Na še »p r á v o o s t a t k o v é.« V outerý večer vystrojili sobě hostinu a o půlnoci dáno první postní jídlo. Ve středu ráno jde se na »popolec«, jak ustanovuje papež Řehoř Vel. r. 594. —

Březen.

Rusové: Mart; Starobulharsky: Suchyj; Novobulharsky: Ljažn; Starorusky: Suchyj; Poláci: Mařec; Chorvatsky: Oz'uka. —

V dávné době začínal rok měsícem martom do začátku 15. věka. V. R. V Martě kurýca z kalužice napije se. Martova voda od vesnušek (pihů) i horečky (zagora). Martovskoje pivo (Břežňák). Suchý niart, máj mokrý, dělají chléb dobrý. O. začínalo ruské proletije (předletí). M. R. Přejde marec, umře stařec. Martové chvíle (nešťalé počasí). Poláci říkají: hříbě, sčene, dítě marcové dobré bývají. Mařec zelený, nedobré trávy. 1. Marta V. R. slaví Vesnovku, začátek vesný, proletije. Ve Smolenské gubernii vítají vesnu pějíce: Vesna krásná! Co ty's nám přinesla? Krásnoje létočko. Začínají duť větry, Vesničané zpívají chorovodné písně. Zkouší plúhy a brány i opravují. Hospodyně sněmují o chovu husí. Martový sníh má hójivou sílu pro nemocné na sv. Evdokija. M. R. Na sv. Javdocha začínají vesnjanky (jarní písně) a pějí do sv. Trojice. (Pokrač.)

DROBNÉ ZPRÁVY.

Vlastenci v okolních městech, kteří osvětově působíte mezi seľským lidem, převezměte ode mne, ašpoň na tři roky, «Záhorskou Kroniku». Jsem přetížen literární prací. Trpím. Právě jsem dokončil knihu: «Zloměk zeměpisný z IX. stol. o zemích Slovanů v královské knihovně v Mnichově». Na podkladě tohoto zlomku drahoceného o národu našem z doby tisícileté skládám III. knihu s obrazy: «Po stopách sv. Cyrilla a Methoda Evropou», čtením množství knih, brožur a článků jinojazyčných a o prázdninách cestami s fotografickým přístrojem za hranicemi. Do r. 1913 musím vydati i brožuru ilustróvanou s mapou: «Velehradsko od pravěku do IX. století». Materialie k této práci po léta jsem sebral v kraji Uh. Hradiště; — Kronika ubírá mi měsíčně mnoho času. Sbíráám taktó a poučuji o národopisu a starozitnostech od r. 1893 na popud nezapomenutelných Dra. Jindř. Wankla, c. k. konservatora a prof. J. Havelky, zakladatelů tohoto druhu práce vlastenecké na Moravě. Kdyby tato moje upřimná prosba bez ohlasu ostala, vyjde čís. 1. roč. VII. dne 1. října 1913. Snad by to nejlépe učinilo některé sdružení, zvláště sl. **Kuratorium Muzea města Hranic** a taktó sebrati starobylost Přerova, Lipníka, Drahotuš, Hranic, Val. Meziříčí, Bystřice, Dřevohostic a Holešova. O prázdninách konám studijní cestu přes Uhry, Srbsko do Macedonie a přes Cařihrad, Bulharskem zpět. Čís. 7. t. roč. vyjde 1. září t. r. Za rozdělení, práce tato je lehkou zábavou. Převezměte! Dr. Fr. Přikryl.

REKLAMUJTE čísla nedodaná. Reklamace se neřrankují, nepečetí.